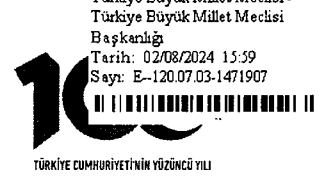

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13040
GK.164

Sayı : E-54045643-610-15240231

Konu : Soru Önergesi (7/13040)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.06.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1443739 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz AYDIN'a ait 7/13040 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/13040) (2 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN YAVUZ AYDIN'A AİT 7/13040 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Hayvancılıkta sürdürülebilirliğin sağlanması, geliştirilmesi, verimliliğin artırılması, üreticinin korunması, hayvansal ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır.

Alt yapı yatırımlarını tamamlayan yetiştiricilerimizin boş besi kapasitelerini değerlendirmek ve üretim sürecini hızlandırmak amacıyla Bakanlığımızca belirlenen kriterlerde, izin verilen ülkelerden sınırlı sayıda canlı hayvan temini gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımızca “2024-2028 Hayvancılık Yol Haritası” açıklanmıştır. Buna göre sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması, buzağı desteklerinin artarak devam etmesi, küçük aile işletmelerinin desteklenerek optimum işletme ölçeği büyüklüğüne ulaştırılması, işletmelerin kayıt altına alınması, kayıt sistemlerinin güvenilirliğinin ve etkinliğinin artırılması, meraların ıslah çalışmalarının hızlandırılması ve daha etkin şekilde kullanılmasının sağlanması, hastalıktan arı işletmelerin teşvik edilerek sayılarının artırılması, yeni destekleme modeliyle kırsalda kadınlara ve gençlere ilave destek verilmesi, tüketicilerin sağlıklı et tüketimi konusunda bilgilendirilmesi ve bütün bunlarla sürdürülebilir hayvancılık için; tarımsal üretim, tarımsal sanayi, çevre ve insan sağlığı açısından bütünsel bir yaklaşım oluşturulacaktır.

Hayvancılıkta sürdürülebilir bir gelişmenin sağlanması, hayvansal ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak üreticinin ve tüketicinin korunması ile tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almakta olup hayvancılık destekleri, hibeler ve düşük faizli kredi uygulamaları bu doğrultuda oluşturulmaktadır.

Ülkemizde görülen ihbarı zorunlu hastalıklara karşı mücadele de aşılama, kordon, karantina, temizlik ve dezenfeksiyon çalışmaları yürütülmektedir. Bakanlığımızca programlı olarak yapılan aşılamalarda yetiştiricilerden aşı bedeli alınmadan hayvanlarına aşı uygulanmaktadır. Ayrıca ihbarı zorunlu hastalıklarda hayvan kayıpları veya hayvan itlafını gerektiren durumlarda hayvan hastalığı mevzuatı kapsamında yetiştiricilerin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla gereken ödemeler yapılmaktadır.

Bakanlığımızca uygulanan buzağı desteklemesi kapsamında; sığırlarda döl veriminin artırılması buzağı kayıplarının en aza indirilmesine yönelik temel buzağı destekleme şartlarında buzağının işletmede en az 4 ay (120 gün) yaşamış ve programlı aşıların yapılması şartı getirilmiştir. Bu bağlamda aşı zorunluluğu ile dişilerde yavru atmanın önlenmesi amaçlanmış, buzağuların bakım ve beslemesinin yapılarak doğan buzağının yaşaması için yetiştiriciler yönlendirilmektedir.

Sığır türünde Bakanlığımız ve Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliğince (TDSYMB) yürütülen soy kütüğü ve ön soy kütüğü projesi, döl kontrolü projesi ve damızlık değer tespiti (genomik seleksiyon) çalışmaları ile hayvan bazında oluşturulan verim ve soy bilgileri (süt verimi, süt içeriği analizi, dış görünüşe göre değerlendirme, ana, baba ve cedleri vb.) ile sığırlarda birim hayvan başına verim artışı sağlanmaktadır.

Ülkemizde yaygın olan ırklarda soy kütüğü kayıtlarının tutulduğu E- ıslah verilerine örneğin 2019-2023 yılları arasında; laktasyon verimi (305 gün) siyah alaca ırkında 6.913 kg'dan 7.672 kg'a yükselerek %11, simental ırkında 5.360 kg'dan 5.757 kg'a çıkarak %7, Brown swiss ırkında 4.973 kg'dan 5.468 kg ile %10, jersey ırkında ise 5.579 kg'dan 6.524 kg'a yükselerek %17 artış sağlanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Soy kütüğü kayıtları sayesinde ülkemizde siyah alaca ırkında genomik seleksiyon çalışmaları tamamlanmış olup simental ırkında da 2024 yılı sonu itibarıyla genomik değer tespit çalışmaları tamamlanacaktır.

Mevcut çalışmalarla işletmelerde buzağların erken yaşta damızlıkta kullanılıp kullanılamayacağı belirlenebilmekte aynı zamanda sperma üretim merkezlerine sperma üretimi için genomik değer tespiti ile çevre koşullarına uygun damızlık değeri bilinen boğalar sperma üretiminde kullanılarak sperma kalitesi yönünde rekabet edilebilecek ve yerli sperma üretimi artırılacaktır.

Buzağı desteklemesinde; buzağı temel desteklemesi dışında suni tohumlamadan doğan buzağlar, yerli sperma ile suni tohumlama sonucu doğan buzağlar, genomik damızlık değer tespiti belirlenen buzağlar ve soy kütüğü ilave desteklemesi ile sığırlarda ıslaha yönelik destekleme ve çalışmalar devam etmektedir.

Yem maliyetlerini düşürmek ve hayvansal üretimi artırmak için Bakanlığımıza bağlı araştırma enstitülerince araştırmalar yapılmaktadır. Tarımsal Araştırma Master Planı (2021-2025) Gıda ve Yem Araştırma Fırsat Alanı altında “Hayvansal Ürünlerin Miktarının ve Besin Değerinin Artırılmasına Yönelik Hayvan Besleme Çalışmaları” ve “Alternatif Yem ve Yem Katkı Maddelerinin Araştırılması” programları yer almakta olup araştırma önceliklerimiz içerisinde yer almaktadır.

Yerli ırklarımızı korumak, sürdürülebilir yerli hayvan yetiştiriciliği sağlamak ve bilimsel normlara uygun yöntemlerle yüksek damızlık değerli hayvanlara dönüştürerek daha fazla canlı ağırlık kazancı sağlamak ve daha fazla laktasyon süt verimi kazancı elde etmek, döl verimini artırmak için “Genetik Kaynaklarının Korunması ve Geliştirilmesi Projesi” kapsamında;

- Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi,
- Halk Elinde Anadolu Mandası Ülkesel Projesi,
- Halk Elinde Yerli Sığır Islahı Projesi,
- Etçi Damızlık Geliştirme Projesi,
- Yumurtacı Damızlık Geliştirme Projesi

yürütülmektedir.

Ayrıca Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü’nde Hasmer ve Hasak koyunları geliştirilmiş ve tescil edilmiştir.